

แบบบันทึกการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (KM)
เรื่อง เทคนิคการระดมสมอง หรือ การระดมสมอง หรือ การตั้งฉากหลัง
ของชุมชนนักปฏิบัติสตูดิโอ(Studio Media)
วันศุกร์ ที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๕ เวลา ๑๑.๐๐ – ๑๒.๐๐ น.

ชื่อชุมชนนักปฏิบัติ ชุมชนสตูดิโอ (Studio Media)
หน่วยงาน ชุมชนนักปฏิบัติหน่วยงานสนับสนุน กลุ่มงานพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา
สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

รายชื่อสมาชิก

คุณเอื้อ	ผศ.นิวัตร	จารุวาระกุล
คุณอำนาจ	นายเพชร	สายเสน
คุณลิขิต	น.ส.ปริญญ์	โชคอุดมไพศาล
คุณกิจ	น.ส.ณัฐริกา	คล้ายสงคราม
คุณประสาน	น.ส.ร็กอนงค์	ชมปรีดา

สมาชิกในกลุ่ม

๑. น.ส.พัฒนาพรดอกไม้
๒. นายกฤษณ์
๓. นายปฐมพงศ์
๔. นายกิตติ
๕. น.ส.วันธนา
๖. น.ส.ดลวรรณ
๗. น.ส.ปัญญาพร
๘. นายมงคล
๙. น.ส.สุวลี
๑๐. นายภานุพงศ์

จำนนิตย์
จำนงค์ลาภ
แย้มวิชา
แก้วผาบ
สุทธิวัฒนกำจร
แสงสมพร
ชนะบัว
บัวสุวรรณ
พันธ์บัวหลวง

ผู้เล่า	รายละเอียดของเรื่อง	สรุปความรู้ที่ได้
น.ส.ณัฐริกา คล้ายสงคราม	เทคนิคการฉากหลัง หรือ การละลายฉากหลัง หรือ การทิ้งฉากหลัง (ตั้งรายละเอียดแนบท้าย)	<p>เทคนิคการฉากหลัง หรือ การละลายฉากหลัง หรือ การทิ้งฉากหลัง นั้นสามารถปรับใช้ได้หลายวิธีด้วยกัน เช่น</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. การกำหนดรูรับแสง (แบบกว้าง) ซึ่งเป็นเทคนิคพื้นฐานที่สุดในการที่จะถ่ายภาพให้หลังเบลอ ๒. การเลี้ยงฉากหลัง, ผลักฉากหลัง พยายามหาฉากหลังที่มีโทนสีมืดกว่าตัวแบบ (ในบางกรณีอาจจะสว่างกว่าก็ได้) แต่ก็ไม่ควรให้มีสีสันเจ็ดจ้ารบกวนมากเกินไป ๓. การทำหลังดำ วิธีการปรับเทคนิคนี้ก็คือ หลังจากปรับไปที่โหมด M แล้ว ให้ปรับขนาดรูรับแสงให้แคบที่สุด ปรับความเร็วชัตเตอร์สูงสุด หลังจากนั้นจึงค่อยไปปรับอัตราค่า fill flash เพื่อกำหนดให้ตกกระทบที่ตัวแบบ ๔. การกำหนดรูรับแสง (แบบแคบ) ในกรณีที่ต้องการถ่ายตัวแบบ แต่..มีข้อแม้ว่าให้ได้ฉากหลังด้วยเงื่อนไข คือ อย่าให้ฉากหลังมารบกวนหรือดึงจุดสนใจไปจากตัวแบบมากเกินไป

เทคนิคการละลายฉากหลัง หรือ การละลายฉากหลัง หรือ การทิ้งฉากหลัง

สามารถปรับใช้ได้หลายวิธีด้วยกัน เช่น

๑. การกำหนดรูรับแสง (แบบกว้าง)

ซึ่งเป็นเทคนิคพื้นฐานที่สุดในการที่จะถ่ายภาพให้หลังเบลอ นั่นคือ หลังจากได้ตัวแบบแล้ว ก็ให้ปรับขนาดรูรับแสงให้กว้างที่สุด ส่วนใครจะถนัดใช้โหมดไหนก็ให้โยกสวิทช์ไปยังโหมดนั้น ๆ เช่น

โหมด AV(EV) : ข้อดีของโหมดนี้ คือ กล้องจะปรับความเร็ว(ชัตเตอร์)ให้สัมพันธ์กับขนาดรูรับแสงที่เราได้ปรับตั้งไว้แต่ต้น รวมถึงปรับค่าไวบาลานด์เป็นค่าอัตโนมัติ ลักษณะแสงที่ตกกระทบของการใช้โหมดนี้ (โดยเฉพาะอย่างยิ่งภายใต้แสงธรรมชาติ) จะค่อนข้างสมดุล พอดี ๆ แต่...หากใครต้องการใครต้องการค่าแสงตามใจฉันซักหน่อย เช่น ต้องการให้โอเวอร์นิต หรืออันเดอร์หน่อย "แบบว่า..ตามใจฉัน" ก็ให้โยกไปที่...

โหมด M : โหมดนี้เราจะสามารถปรับขนาดความเร็วชัตเตอร์ ค่าไวท์บาลานด์ ค่า ISO ค่าชดเชยแสง อัตราแฟรช และค่าอื่น ๆ ได้ตามใจฉันอย่างแน่นอน

ในสภาพแสงน้อย หากต้องการให้ได้ภาพที่เป็นแสงธรรมชาติจริง ๆ ก็ควรระวังเรื่องกล้องสั่นด้วย

อย่างไรก็ดี เทคนิคนี้จะบังเกิดผลเป็นที่น่าพอใจยิ่งก็ต่อเมื่อ ควรปรับที่อัตรา ๑:๑ ซึ่งหมายความว่า เพราะหากปรับขนาดรูรับแสงที่ ๒.๘ แล้ว ผู้ถ่ายเองจะต้องเป็นเดินเข้าหาตัวแบบเองจนกว่าจะได้ขนาดเฟรมเป็นที่น่าพอใจ เพราะหากผู้ถ่ายยืนจุดเดิมแล้วใช้การดึงซูมแล้วไซ้ ค่าของแสงเข้า(f-stop)ก็จะมีอัตราเป็นปฏิภาคกับขนาดช่วงซูมทันที...ส่วนว่าจะมาก/น้อยเท่าไรนั้นขึ้นอยู่กับคุณสมบัติของกล้อง/เลนส์รุ่นนั้น ๆ..

๒. การเลี้ยงฉากหลัง, ผลักฉากหลัง

ต่อเนื่องจากข้างบน แต่อาศัยความพิถีพิถันอีกนิดในการกำหนดฉากหลัง นั่นคือ การเลี้ยงฉากหลังที่จะมารบกวน(แย่งจุดสนใจ)จากตัวแบบไปจนหมดสิ้น กล่าวคือ พยายามหาฉากหลังที่มีโทนสีมืดกว่าตัวแบบ (ในบางกรณีอาจจะสว่างกว่าก็ได้) แต่ก็ไม่ควรให้มีสีสันเจิดจรัสจนมากเกินไป แต่..ในบางกรณีก็อาจจะต้อง "มีการจัดฉาก" กันบ้างล่ะ กล่าวคือ อาจจะต้องมีการการผลัก หรือ ดึงฉากหลังให้ออกห่างตัวแบบให้มากที่สุด(สมัยเรียนวิชาการถ่ายภาพ..อาจารย์มักกำชับว่า.."นักศึกษาทุกคนควรพกผ้าโทสนีเข้ม, ดำ ที่ไม่สะท้อนแสง เช่น ผ้ากำมะหยี่ ขนาดอย่างน้อย ๑.๕ x ๑.๕ เมตร และเชือกไนลอนสีทึบๆ ไว้ในกระเป๋าเสมอ ทั้งนี้เพราะบางครั้งเราอาจจะจำเป็นต้องเอาผ้ามาทำเป็นฉากหลังเสียเอง หรือในบางกรณีก็อาจจะจำเป็นต้องใช้เชือกผูก ยึด และโยง ฯลฯ เพื่อดึงฉากหลัง (สิ่งรบกวน) ให้พ้นจากตัวแบบให้มากที่สุด

ในกรณีที่ผู้ถ่ายไม่สามารถเข้าใกล้ตัวแบบได้มากกว่ากว่านั้นอีกแล้ว...จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยอาศัยการซูมเข้าช่วย ก็พยายามปรับขนาดรูรับแสงให้กว้างที่สุดเท่าที่จะทำได้ จากนั้นก็พยายามหามุมภาพที่มีหลังฉากหลังอยู่ห่างจากตัวแบบให้มากที่สุด

๓. การทำหลังดำ

ในกรณีเช่นนี้กล้องในระดับ DSLR/SLR หรือ Prosumer, จะได้เปรียบกล้องคอมแพ็คค่อนข้างมากทีเดียว เทคนิคนี้จะมีลักษณะตรงกันข้ามกับเทคนิคการทิ้งฉากหลัง หรือการละลายฉากหลัง (แบบหลังเบลอ) ข้างต้นโดยสิ้นเชิง กล่าวคือ วิธีการปรับเทคนิคนี้ก็คือ หลังจากปรับไปที่โหมด M แล้ว ให้ปรับขนาดรูรับแสงให้แคบที่สุด ปรับความเร็วชัตเตอร์สูงสุด หรือ อาจจะรวมไปถึงต้องปรับค่าชดเชยแสง ค่า ISO ค่าไวท์บาลานด์ ฯลฯ (ภาพที่ปรากฏในหน้าจอจะอันเดอร์มากจนมองแทบไม่เป็นตัวแบบเลยก็ได้) หลังจากนั้นจึงค่อยไปปรับอัตราค่า fill flash เพื่อกำหนดให้ตกกระทบที่ตัวแบบ

หมายเหตุ : สำหรับผู้ที่มีกล้องที่สามารถแยกแฟลช (sync flash) ได้ก็ยิ่งดีแล้วใหญ่ ทั้งนี้เพราะจะมีความสะดวกในการใช้เทคนิคนี้เป็นอย่างมากทีเดียว เพราะในการ fill flash นั้นจะสามารถกำหนดทิศทางการเข้าของแสงจากทิศทางใดก็ได้ เช่น กำหนดให้เข้าทางด้านซ้าย/ขวา หน้า/หลัง กดแสงลงมาจากด้านบน หรือเงยทะแยงจากด้านล่างก็ยังได้ หรือทิศทางอื่นใดก็ได้ รวมทั้งสามารถนำแฟลชเข้าไปจ่อ ใกล้ ๆ ตัวแบบ และสามารถจะกำหนดอัตราแสงตกกระทบได้มาก/น้อยตามต้องการ เช่น ในกรณีการถ่ายภาพชิ้นงาน ถ่ายแบบ หรือ อื่นใด... ในลักษณะที่"ต้องการ"เน้นเฉพาะจุดใดจุดหนึ่งได้"

จุดเด่นของการใช้เทคนิคนี้ ก็คือ จะได้ภาพที่มีลักษณะหลังดำ คือ ตัวแบบเด่น ฉากหลังมืด

ข้อแนะนำ : ถ้าจะให้ดี..หากเป็นไปได้ควรใช้วิธีเลี้ยงฉากหลัง หรืออาจจำเป็นต้องจัดฉาก โดยการผลักให้ฉากหลัง ออกจากตัวแบบให้มากที่สุด...เพื่อไม่ให้มารกรุงรังอยู่ใกล้ๆ ตัวแบบนี้เอง

๔. การกำหนดรูรับแสง (แบบแคบ)

เทคนิคการกำหนดรูรับแสง (แบบแคบ) นี้มีวิธีการแทบจะเหมือนๆ กับเทคนิคหลังดำดังกล่าว เพียงแต่ให้ตีความความเข้มในการปรับให้อ่อนลงมาน้อยเท่านั้น กล่าวคือ ในกรณีที่ต้องการถ่ายตัวแบบ แต่..มีข้อแม้ว่าให้ได้ฉากหลังด้วยเงื่อนไข คือ อย่าให้ฉากหลังมารบกวนหรือดึงจุดสนใจไปจากตัวแบบมากเกินไป เช่น กรณีต้องการถ่ายตัวแบบ กับฉากหลังที่เป็นแนวถนน ไฟประดับสถานที่ อาคารประดับไฟ หรือ สถานที่อื่นใด ฯลฯ โดยเราสามารถปรับกล้องในลักษณะให้รูรับแสงแคบได้ดังนี้ครับ คือ

ปรับไปที่โหมด M : ปรับขนาดรูรับแสงให้แคบสุด (หรือ เหมาะสม) ปรับความเร็วชัตเตอร์ในระดับหนึ่ง ปรับค่าไวท์บาลานด์ (เพื่อให้ตรงกับสภาพแสงในขณะนั้น) หรืออาจจะหมายรวมไปถึงจะต้องปรับค่าชดเชยแสง และค่า ISO ด้วยก็ได้ โดยให้วัดแสงที่ฉากหลัง...ปรับจนกว่าฉากหลังอันเดอร์อย่างน้อย ๒ - ๓ สติอปขึ้นไป (หรือจนกว่าจะพอใจ) จากนั้นจึงค่อยไปปรับอัตรา fill flash ยิ่งแสงไปยังตัวแบบ (จะให้แสงที่ตัวแบบพอดี ๆ หรืออันเดอร์นิด โอเวอร์หน่อย... นั่นก็แล้วแต่ความพอใจ)

จุดที่น่าสนใจของการปรับด้วยเทคนิคนี้ก็คือ นอกจากจะขับเน้นให้ตัวแบบโดดเด่นแล้ว เรายังจะได้ฉากหลังอีกด้วย(ให้รู้ว่าถ่ายบริเวณใด)

ทริกเล็กๆ เกิดจุดน่าสนใจก็คือ หากเราปรับรูรับแสงแคบลงไปในระดับหนึ่ง เราจะได้ประกายแสงไฟจากหลอด(ไม่ว่าจะมาจากรถยนต์ ไฟราวประดับ ไฟอาคาร ฯลฯ)เป็นแฉกๆ สวยงาม ดูแปลกตาออกไปอีกแบบหนึ่ง

หมายเหตุ :การใช้เทคนิคนี้สามารถปรับนำไปใช้กับการถ่ายภาพในกรณีที่ตัวแบบ และฉากหลังมีค่าความต่างของแสง (contrast) มากเกินไป แต่..เราต้องการให้ได้ทั้งตัวแบบและโลเคชั่น หรือฉากหลังด้วยในคราวเดียวกัน เช่น ชายทะเล หรือบริเวณน้ำตก หรืออื่นใด ซึ่งฉากหลังมักจะมีแสงแดดจัด (แต่ตัวแบบหลบอยู่ในที่ร่มไม่ยอมออกไป..กลัวผิวเสียอะไรประมาณนั้น)... แต่กระนั้นก็ยังอยากจะได้วิิวทะเลหรือน้ำตกสวย ๆ ด้านหลังด้วย ซึ่งหากเราถ่ายโดยใช้โหมดอัตโนมัติหรือโหมดสำเร็จรูปที่กล้องให้มา (ซึ่งกล้องก็มักจะวัดแสงให้พอดีที่ฉากหลังแทน) ตัวแบบด้านหน้าก็จะมีมืดตืดตื้อ ไม่เป็นไปอย่างใจต้องการ

แนะนำเล็กๆ :วิธีการที่จะได้ภาพออกมาอย่างที่ต้องการนั้นแทบจะเหมือนกับที่กล่าวมาข้างต้น เพียงแต่ให้เราวัดแสงที่ฉากหลังที่พอดี หรือเป็นที่น่าพอใจ (ซึ่งแน่นอนว่าภาพตัวแบบที่ปรากฏในจอหน้าอันเดอร์หลายสตอป)

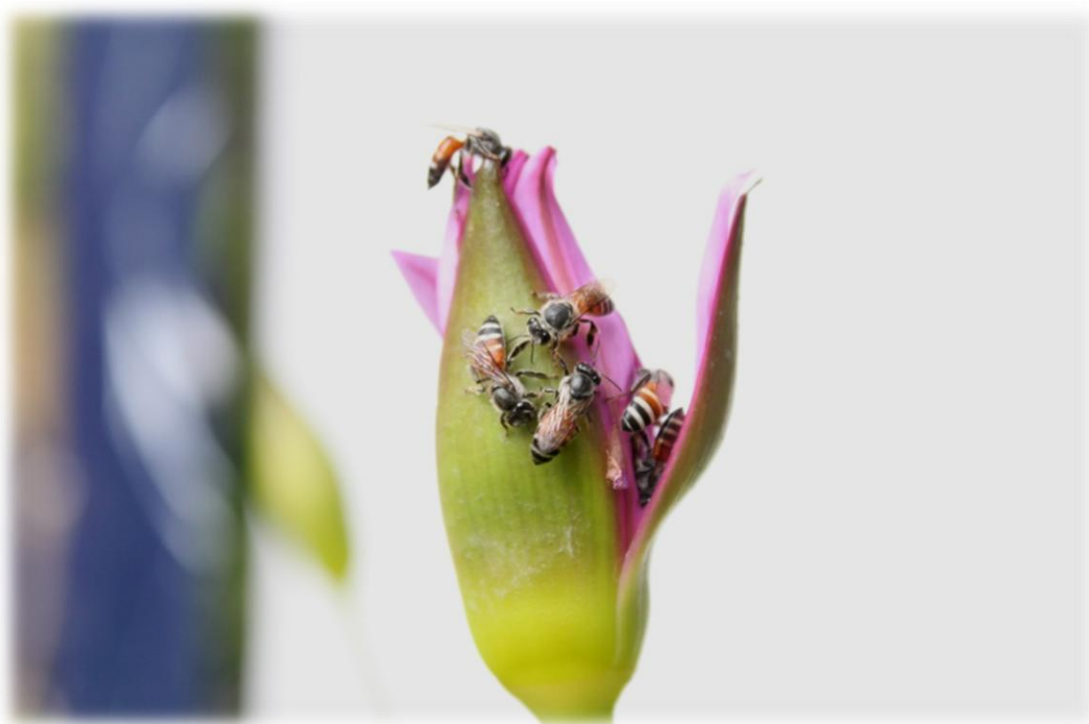
หลังจากนั้นผู้ถ่ายจึงไปปรับอัตราการ fill flash เพื่อให้ไปตกกระทบที่ตัวแบบ (ซึ่งอาจจะใช้วิธีการถ่ายเทสต์ดูจนกว่าจะได้สภาพภาพที่ตัวแบบเป็นที่น่าพอใจ หรืออย่างในกรณีของกล้องฟิล์มก็อาจจะใช้วิธีการถ่ายคร่อม)อีกเทคนิคหนึ่ง ก็คือ การใช้ "เทคนิค Slow flash" กล่าวคือ ในกรณีที่เรต้องการเก็บฉากหลังในลักษณะ/สภาพที่เห็นเช่นปกติ(ไม่ต้องการให้เกิดแสงแฉก) ในกรณีนี้..หากเราต้องการสภาพแสงในส่วนฉากหลังที่พอดี อีกทั้งยังต้องการที่จะได้แสงที่พอดีที่ตัวแบบด้วย ก็เพียงแค่วัดแสงให้พอดีที่ฉากหลัง (ซึ่งในสภาพที่มีแสงน้อยมากๆ ก็อาจจะได้ความเร็วชัตเตอร์ที่ต่ำมากๆๆ เช่น ๒ - ๔ วินาทีขึ้นไป เป็นต้น) หลังจากนั้นก็กำหนดแฟรชให้ตกกระทบให้พอดีที่ตัวแบบ และ..."เมื่อทุกอย่างพร้อมแล้ว" ก็กดชัตเตอร์ได้เลย

ข้อพึงระวัง ก็คือ ต้องพยายามให้กล้องนิ่งที่สุด(ใช้ขาตั้งกล้องเป็นดีที่สุด) รวมทั้งจะต้องพยายามให้ตัวแบบอยู่นิ่งๆ ให้มากที่สุดเท่าที่จะนิ่งได้(ในท่าเดิม) เพราะไม่อย่างนั้น...ก็จะกลายเป็นว่าได้ภาพในลักษณะ Movement ไป

อีกตัวช่วยหนึ่ง ซึ่งจะให้คุณภาพแจ่มแจ๋วที่สุดในการถ่ายให้ฉากหลังเบลอ ก็คือ การใช้เลนส์จำเพาะนั่นเอง กล่าวคือ การใช้เลนส์เทเลโฟโต้ หรือ เลนส์ซูม ที่มีช่วงยาวๆ อย่างน้อยก็ซัก ๑๓๕ มม.ขึ้นไป (และ..หากมีรูรับแสงกว้างๆ หน่อยก็ยิ่งดีใหญ่เลย)

ขอบคุณข้อมูลดีๆจาก SiamFreestyle.com

ภาพประกอบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (KM)
ของชุมชนสตูดิโอ (Studio Media)

การถอดบทเรียนการเรียนรู้ด้วยการวิเคราะห์หลังการปฏิบัติ After Action Review (AAR)

๑. เป้าหมายของการเข้าร่วมกิจกรรมครั้งนี้คืออะไร

การถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนความรู้เรื่อง เทคนิคการระฉากหลัง หรือ การละลายฉากหลัง หรือ การทิ้งฉากหลัง ได้แก่

๑.๑ การเตรียมความพร้อมสำหรับ เทคนิคการระฉากหลัง หรือ การละลายฉากหลัง หรือ การทิ้งฉากหลัง เพื่อให้มีรูปแบบการทำงานที่ชัดเจน และเป็นขั้นตอนที่บุคลากรที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปปฏิบัติตามได้

๑.๒ มีระบบและกลไกการเตรียมความพร้อมสำหรับ การนำเทคนิคการระฉากหลัง หรือ การละลายฉากหลัง หรือ การทิ้งฉากหลัง ให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

๑.๓ บุคลากรที่เกี่ยวข้องสามารถนำ เทคนิคการระฉากหลัง หรือ การละลายฉากหลัง หรือ การทิ้งฉากหลังมาปรับใช้ได้ถูกต้อง

๒. สิ่งที่ยังไม่บรรลุเป้าหมายคืออะไร เพราะอะไร

ได้อင်ค้ความรู้ที่เป็นประโยชน์ในการเรียนรู้ เทคนิคการระฉากหลัง หรือ การละลายฉากหลัง หรือ การทิ้งฉากหลัง สำหรับกล้องที่สามารถแยกแพรช (sync flash) ได้ก็ยั้งดีแล้วใหญ่ ทั้งนี้เพราะจะมีความสะดวกในการใช้เทคนิคนี้เป็นอย่างมากทีเดียว เพราะในการ fill flash นั้นจะสามารถกำหนดทิศทางของการเข้าของแสงจากทิศทางใดก็ได้ เช่น กำหนดให้เข้าทางด้านซ้าย/ขวา หน้า/หลัง กดแสงลงมาจากด้านบน หรือเงยทะแยงจากด้านล่างก็ยั้งได้ หรือทิศทางอื่นใดก็ได้ รวมทั้งสามารถนำแพรชเข้าไปจ่อ โกล้ ๆ ตัวแบบ และสามารถจะกำหนดอัตราแสงตกกระทบได้มากมก/น้อยตามต้องการ เช่น ในกรณีการถ่ายภาพชิ้นงาน ถ่ายแบบ หรือ อื่นใด...ในลักษณะที่ต้องการ"เน้นเฉพาะจุดใดจุดหนึ่งได้

๓. สิ่งที่ยังไม่บรรลุเป้าหมายคืออะไร เพราะอะไร

-

๔. สิ่งที่เกิดความคาดหวังคืออะไร

เทคนิคการระฉากหลัง หรือ การละลายฉากหลัง หรือ การทิ้งฉากหลัง การใช้เทคนิคนี้สามารถปรับนำไปใช้กับการถ่ายภาพในกรณีที่ตัวแบบ และฉากหลังมีค่าความต่างของแสง (contrast) มากเกินไป แต่..เราต้องการให้ได้ทั้งตัวแบบและโลเคชั่นหรือฉากหลังด้วยในคราวเดียวกัน เช่น ชายทะเล หรือบริเวณน้ำตก หรืออื่นใด ซึ่งฉากหลังมักจะมีแสงแดดจัด (แต่ตัวแบบหลบอยู่ในที่ร่มไม่ยอมออกไป..กลัวผิวเสียอะไรประมาณนั้น)... แต่กระนั้นก็ยังอยากจะได้วิวทะเลหรือน้ำตกสวย ๆ ด้านหลังด้วย ซึ่งหากเราถ่ายโดยใช้โหมดอัตโนมัติหรือโหมดสำเร็จรูปที่กล้องให้มา (ซึ่งกล้องก็มักจะวัดแสงให้พอดีที่ฉากหลังแทน) ตัวแบบด้านหน้าก็จะมืดตืดตื้อไม่เป็นไปอย่างใจต้องการ

๕. คิดจะกลับไปทำอะไรต่อ

กลุ่มงานพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จะมีการจัดกิจกรรม เทคนิคการถ่ายภาพซ้อน เพื่อให้สอดคล้องกับ เทคนิคการระจกหลัง หรือ การละลายจกหลัง ครั้งต่อไปประมาณเดือน มิถุนายน ๒๕๕๕